

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 69P/143/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1522206369
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Mužilová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2022:1522206369.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: U. U., nar. XX.XX.XXXX, R. U. nar. XX.XX.XXXX, V. U., nar. XX.XX.XXXX, všetky deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, deti rodičov - matky: Y. E. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. 6, XXX XX F. a otca: K. Y. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. 6, XXX XX, o návrhu otca, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca o nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 10.10.2022 sa otec maloletých detí domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiada zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s tým, že on bude vykonávať osobnú starostlivosť každý párny týždeň od nedele od 15.00 hod. do nedele do 15.00 hod. a matka každý nepárny týždeň od nedele od 15.00 hod. do nedele do 15.00 hod., pričom sa ako rodičia maloletých detí budú striedať v nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v ich bezpodielovom spoluvlastníctve na adrese: U. 6, F..

2. Otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že s matkou maloletých detí sú v rozvodovom konaní a dočasne nemajú upravený styk s maloletými deťmi, ktoré momentálne žijú v spoločnom byte rodičov. On do tohto bytu vstupuje zriedka, hoci je spoluvlastníkom bytu, ale z preventívnych dôvodov sa tam nezdržiava, nakoľko sa bojí, aby matka naňho nevymyslela, že niečo urobil, aj keď to neurobil, či ho neobvinila z niečoho, čo neurobil. Komunikácia medzi nimi je veľmi zlá, čo je badať na deťoch, ktoré sú zo správania rodičov nervózne, stresované. Deti mu večer volajú, aby prišiel, lebo im chýba a matka na ne kričí. Styk s maloletými nie je upravený aj napriek tomu, že absolvovali informatívny výsluch, nie je presne vymedzené, kedy sa môžu stretávať a on nechce, aby rodičovskou nekomunikáciou deťom spôsobovali stres. Majú spoločný byt, v ktorom býva s deťmi len matka a on, keď si chcel samostatne pripraviť izbu, bolo mu to znemožnené. Matka ho toľko provokovala, až sa neovládol, preto chce, aby sa obaja striedali v byte. On nemá permanentné bývanie, striedavo býva u rodičov alebo kamarátov, v aute má pripravený kufor, ktorý vozí stále so sebou, keďže zo dňa na deň stratil bývanie. Jeho zásadnou požiadavkou je, aby každý z rodičov vykonával striedavú osobnú starostlivosť samostatne a nerušene, aby striedavá osobná starostlivosť prebiehala v ich spoločnom byte, teda prostredie by pre deti zostalo nezmenené a striedali by sa len oni. V tomto prípade má záujem matke poskytnúť všetku súčinnosť, aby si našla buď nájom bytu, alebo jednej miestnosti na čas, v ktorom bude on vykonávať striedavú osobnú starostlivosť. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec nedoložil žiadne listinné dôkazy.

3. Vo veci rodičov maloletých detí rozhodoval Okresný súd Bratislava V:

- uznesením č. k. 70C/31/2022-16 zo dňa 15.06.2022, keď zamietol návrh otca maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zákazu vstupu do bytu matky maloletých. Toto konanie je právoplatne skončené,
- uznesením č. k. 0C/2/2022-50 zo dňa 12.05.2022, keď zamietol návrh matky maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia zákazu otcovi vstupovať do bytu č. 33 na 3. poschodí v bytovom dome na U. 6, F.. O podanom odvolaní rozhodol odvolací súd tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil;
- uznesením č. k. 42C/30/2022-59 zo dňa 19.05.2022, keď zamietol návrh matky maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia zákazu otcovi maloletých detí približovať sa k nej na vzdialenosť menšiu ako XX metrov s výnimkou súdnych konaní a vyšetrovacích úkonov v trestnom konaní, prípadne pred orgánmi verejnej moci. O podanom odvolaní rozhodol odvolací súd tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil,
- uznesením č.k. 24P/90/2022-22 zo dňa 14.06.2022 súd zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa otec domáhal zverenia maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.07.2022.

4. Lustráciou poručenských spisov tunajšieho súdu bolo zistené, že na tunajšom súde toho času prebieha pod sp. zn. 24P/14/2022 konanie o návrhu manžela o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. V uvedenom konaní je nariadený termín pojednávania na deň 23.11.2022.

5. Vo vyššie uvedenom konaní matka maloletých detí v rámci svojho vyjadrenia k návrhu uviedla, že napriek všetkým problémom, ktoré rodina mala, ona bola vždy tá, ktorá sa snažila zachovať a udržať rodinu pohromade. Vyhľadala odborníčku, ktorá sa venovala manželskej poradni a snažila sa aj v spolupráci s ňou situáciu v rodine riešiť. Postupom času sa naplno prejavila manželova povaha, jeho manipulatívne a direktívne správanie voči nej aj deťom. Vždy sa musí všetko podriaďovať jeho predstavám o fungovaní rodiny a jeho vôli. Manžel vo svojom návrhu na rozvod zavádza (rovnako ako po celý čas v manželstve) a poukazuje na jej zlý psychický stav, ktorý je podľa jeho názoru výsledkom choroby, ktorú si nechce pripustiť. S uvedeným však v žiadnom prípade nesúhlasí. Pod tlakom manžela, za jeho prítomnosti opakovane navštívila viacerých psychiatrov, navštevovala aj psychológa, ale popiera, že by si jej stav vyžadoval odborné liečenie, čo preukazuje aj jednou z lekárskejších správ od Y. K. E. z roku XXXX. Manžel zavádza aj v tom, že by z jej strany dochádzalo k fyzickým útokom voči jeho osobe. Manžela nikdy fyzicky nenapadla, ak ho udrela, tak to vždy bolo iba ak v sebaobrane. Naopak manžel je ten, kto je voči nej dlhodobo násilný a to nielen verbálne, psychicky, ekonomicky ale aj fyzicky. Neustále ju nahráva na mobilný telefón, nadáva jej do psychopatiek a posieľa ju na psychiatriu. Chce ju mať neustále pod kontrolou, namontoval v byte kameru, nabúral sa jej do telefónu, vymazal jej v ňom kontakty a podobne. Neustále ju kritizoval, ponižoval, neustále jej opakoval, že sa nevie postarať o deti a že neustále kričí. Vzhľadom na uvedené bola opakovane nútená privolať políciu, ale zo strany polície to nikdy nebolo vyhodnotené ako závažné konanie, napriek tomu, že ju manžel viackrát udrel, následkom čoho mala na tele modriny. Manžel ju psychicky a fyzicky týral aj takým spôsobom, že ju bezdôvodne obliat vodou. Viackrát obliat vodou aj maloleté deti, nakoľko tieto stáli v jej blízkosti. Posledný fyzický útok, pri ktorom ju manžel napadol, sa odohral dňa XX.XX.XXXX. Manžel ju udrel päťou do spánku a po tomto poslednom incidente sa odhodlala podať vo veci trestné oznámenie. Otec bol po tomto poslednom útoku vykázaný aj zo spoločného obydľia na 14 dní. Hoci s rozvodom manželstva súhlasí, nesúhlasí, aby boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca. Otec nikdy neprejavoval väčší záujem o trávenie spoločného času rodiny. Vždy ju od detí izoloval, takže deti trávili voľné víkendy väčšinou s otcom a jeho rodinou bez nej. Počas týždňa sa o maloleté deti staral veľmi zriedkavo, nikdy jej nepomáhal s domácimi prácami s výnimkou vedenia a vyzdvihovania maloletých detí zo základnej a z materskej školy. Zakazoval matke vyzdvihovať deti zo školy/škôlky, dokonca aj členovia jeho rodiny jej bránili ich vyzdvihnúť. O maloleté deti sa staral vždy iba cez víkendy, za pomoci blízkej rodiny. Veľakrát nechcel maloleté deti zobrať na ruky, keď tieto potrebovali objať, tieto úkony zakazoval aj jej, vraj ich príliš rozmaznáva. Pre spomínané odopieranie boli maloleté deti často plačlivé a vtedy pred maloletými deťmi obviňoval matku, že to je kvôli nej. Otec matku dlhodobo nerešpektuje ako rovnocenného rodiča. Prejavovalo sa to najmä tým, že maloleté deti brával všade vždy výhradne bez nej, pričom ich vždy zavádzal, že matka má veľa práce a nemôže s nimi ísť. Uvedený stav už trvá takmer tri roky, otec absolútne ignoruje jej rodičovské práva a maloleté deti si svojvoľne berie kamkoľvek bez toho, aby ju o tejto skutočnosti aspoň vopred informoval, prípadne jej dal možnosť pripojiť sa k nim. Maloleté deti pociťujú, že ona s nimi v dôsledku otcovho konania nemôže tráviť plnohodnotný čas, čo

má negatívny dopad aj na jej vzťah s deťmi. Maloleté deti boli okrem toho tiež svedkovia viacerých incidentov, keď ju otec udrel. Svoju agresiu otec často otočil aj smerom k maloletým deťom, čo ho absolútne diskvalifikuje v požiadavke mať deti zverené v osobnej starostlivosti. Je presvedčená, že takýto stav by si neželali ani maloleté deti. Samotné maloleté deti sa viackrát pred ňou vyjadrili, že majú z otca strach. Z uvedeného správania otca je zrejmé, že mu nejde o maloleté deti a ich najlepší záujem. S ohľadom na vyhrotené vzťahy medzi nimi ako rodičmi, ktoré spočívajú najmä v agresívnom, nátlakovom a kontrolujúcom správaní otca voči nej a v násilí vyžadujúcom jej poslušnosť a poslušnosť maloletých detí, je v záujme maloletých detí, aby boli zverené do jej starostlivosti, keďže im poskytuje pocit bezpečia a oporu v každodennom živote. Vzhľadom na nevyspytateľné správanie sa otca nemožno vylúčiť ani to, že v jej neprítomnosti je otec schopný nasmerovať svoju agresiu a násilné konanie voči maloletým deťom.

6. V rámci realizácie projektu Ministerstva spravodlivosti SR „Vhodné podmienky na súde pre rodinnoprávnu agendu“, Okresný súd Bratislava V ako pilotný súd projektu označeného ako „Cochemský model - Cochemská prax“ v konaní vedenom pod sp. zn. 24P/14/2022 (o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvode) uskutočnil dňa 13.06.2022 informatívne stretnutie s rodičmi za účelom zistenia interdisciplinárnych možností riešenia nezhody rodičov pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Rodičia maloletých detí sa dohodli, že dočasne sa bude otec stretávať so všetkými maloletými deťmi v každý kalendárny týždeň od pondelka do štvrtka prevzatím detí zo školy a škôlky na čas do príchodu matky do domácnosti, a v každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 18,00 hod. najneskôr 18,30 hod., do nedele do 18,00 - 19,00 hod. a počas letných prázdnin v roku 2022 bude matka s maloletými deťmi v mesiaci júl od 03.07. do 10.07. a od 17.07. do 24.07., otec bude s maloletými deťmi od 10.07. do 17.07. a od 24.07. do 31.07.2022, a tiež od 15.08. do 31.08., s tým že čas striedania maloletých detí bude o 18,30 hod. s výnimkou dňa 01.07. a 02.07., ktorý ide podľa predchádzajúcej dohody. Obaja rodičia súhlasili s psychologickou intervenciou s tým, že do 15.06.2022 budú kontaktovať zvolenú psychologičku a rovnako súhlasili aj s mediáciou, pričom sa zaviazali do 17.06.2022 kontaktovať zvolenú mediátorku. V uvedenom konaní bol obom rodičom vytvorený dostatočný priestor na využitie odbornej pomoci. Mediátorka Ing. Helena Múdra súdu dňa 05.09.2022 súdu oznámila, že dňa 21.06.2022 sa uskutočnilo informatívne stretnutie rodičov. A dňa 04.08.2022 bol mediácia skončená, t. j. dňom písomného vyhlásenia mediátora, po konzultácii s osobami zúčastnenými na mediácii, že mediácia nebude pokračovať. Termín pojednávania nariadený na deň 23.09.2022 bol na žiadosť zástupcu manželky odročený na termín pojednávania 23.11.2022.

7. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej ako „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú vo veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacími opatreniami.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštalácie.

14. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

15. Podľa § 367 ods. 1 CSP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

17. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko ide o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. To však neznamená, že neodkladné opatrenie môže súd vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza.

19. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú tieto práva zjavne ohrozené, a to dočasne, kým o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine v konaní vo veci samej. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

20. S poukazom na citované zákonné ustanovenia, vyhodnotiac zistené okolnosti, po preskúmaní návrhu otca súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre vydanie neodkladného opatrenia v požadovanom znení. V danom prípade nebol zo strany otca osvedčený naliehavý záujem upraviť pomery účastníkov konania nariadením neodkladného opatrenia, t. j. zverením maloletých detí formou neodkladného opatrenia do striedavej osobnej starostlivosti tak, aby sa striedavá osobná starostlivosť realizovala v byte (ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve oboch rodičov) a matka v čase, keď nemá vykonávať starostlivosť o deti by bola nútená odísť z bytu. Z podaného návrhu je zrejmé, že rodičia maloletých detí sú manželia, donedávna žili v spoločnej domácnosti, po vykázaní otca zo spoločného obydlija dňa 29.04.2022 (pozn. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia zákazu otcovi maloletých detí vstupovať do bytu na U. 6, F. bol zamietnutý) sa tento na spoločnej adrese nezdržiava. Kontakt s deťmi, ktoré sa dožadujú jeho prítomnosti, nemá doposiaľ upravený súdnym rozhodnutím a dôvody, pre ktoré sa domáha zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti otec založil na tej skutočnosti, že v byte, ktorý má v bezpodielovom spoluvlastníctve s manželkou sa z preventívnych dôvodov odmieta zdržiavať, a stále bývanie nemá zabezpečené, keďže striedavo býva po kamarátoch alebo u svojich rodičov. Otec tvrdenia obsiahnuté v návrhu, žiadnym spôsobom neosvedčil, k návrhu nedoložil žiadne listinné dôkazy. Je nutné uviesť, že okrem osvedčenia rozhodujúcich skutočností, v pomerne strohom návrhu otca predovšetkým absentujú skutkové tvrdenia pre ktoré by bol zásah súdu v podobe odovzdania detí striedavej osobnej starostlivosti nevyhnutný. V návrhu nie je žiadnym spôsobom spochybnená starostlivosť matky, nie sú v ňom uvádzané ani len tvrdenia otca o tom, že má znemožnený kontakt s deťmi. Súd v rámci realizácie projektu označeného ako

„Cochemský model - Cochemská prax“ dňa 13.06.2022 pomohol rodičom uzatvoriť dočasnú dohodu o styku, v rámci ktorej sa otec má stretávať so všetkými maloletými deťmi v každý kalendárny týždeň od pondelka do štvrtka prevzatím detí zo školy a škôlky na čas do príchodu matky do domácnosti, a v každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 18,00 hod. najneskôr 18,30 hod., do nedele do 18,00 - 19,00 hod.. Nie je možné teda hovoriť o tom, že otec nemá na základe dohody rodičov umožnený kontakt s deťmi (čo v návrhu napokon otec ani netvrdil).

21. V čase rozhodovania, keď súd nemal žiadnym spôsobom osvedčené, že záujem maloletých detí vo veku - R. X rokov, V. X rokov, U. X rokov, vyžaduje ich neodkladné zverenie do týždňovej striedavej starostlivosti oboch rodičov, a rovnako nemal za osvedčené bezprostredné ohrozenie maloletých detí, dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na okamžitý zásah formou zverenia detí do striedavej osobnej starostlivosti v zmysle návrhu otca. Až v konaní vo veci samej o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom na čas po rozvoje bude dostatočný priestor na preukázanie všetkých sporných skutočností a na vykonanie dokazovania a zistenia skutočného stavu vecí, t. j. kto z rodičov, resp. či obaja rodičia spĺňajú predpoklady na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté deti, aké sú príjmové, výdavkové a majetkové pomery rodičov, ich schopnosti a možnosti ako aj odôvodnené potreby maloletých tak, aby súd rozhodol v čo najlepšom záujme maloletých detí. V konaní vo veci samej je nariadený termín pojednávania na deň 23.11.2022, pričom do uvedeného času by mali obaja rodičia prevziať svoju rodičovskú zodpovednosť a aj za prípadnej odbornej pomoci by sa mali snažili obnoviť slušnú a vecnú komunikáciu a dohodnúť sa o spôsobe starostlivosti o ich maloleté deti, ktoré sú v útlom veku a uvedenú otázku by nemali prenechávať na autoritatívne rozhodnutie súdu.

22. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava V, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.